

σπουδάζει τις τὰ αἷτια τοῦ μεγαλείου καὶ συνανυψωθῇ μετ' αὐτοῦ, οἱ δὲ ἐρμηνεύοντες τοὺς λόγους τῆς καταπτώσεως φέρουσιν εἰς συναίσθησιν ἑαυτοῦ καὶ διορθῇ ἕκαστος ποῦ καὶ αὐτὸς ὀλισθαίνει, ἵνα προφυλαχθῇ. Τερπνοὶ καὶ χαρμόσυνοι οἱ χρόνοι τοῦ μεγαλείου, καὶ μετὰ θυμηδίας καὶ ἀναψυχῆς ἀναμνησθῆσκει αὐτῶν ὁ ἄνθρωπος βραδύτερον, ἀλλ' οὐχ ἥττον συμπθεῖς καὶ περισταλτικοὶ καὶ οἱ χρόνοι τῶν ἀτυχιῶν. Ὁ Πολύβιος ἤκμασεν εἰς τοιοῦτους ἐθνικῆς καταπτώσεως χρόνους. Ἡγωνίσθη ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, καὶ παρασυρθεὶς ἄκων ὑπὸ τῆς φορᾶς τῶν γεγονότων εἰς φυγὴν, ἡσχολήθη συντάττων τὴν ἱστορίαν τῶν συγχρόνων του, ἵνα καταλίπη οὕτω τοῖς μεταγενεστέροις ὑπόμνημα τῆς ὕλικῆς καὶ ἠθικῆς τῶν συγχρόνων καταπτώσεως, καὶ ἐπωφελὲς τοῖς ὁμογενέσιν ἀνάγνωσμα. Ἐγράψε τὴν διαθήκην τῆς ἐνταφιασθείσης ἀρχαίας ἐλευθερίας καὶ ἔψαλλε τὸ κύκνειον ἐπ' αὐτῆς ᾄσμα. Ὅθεν ὡς τοιοῦτον πρέπει μετὰ προσοχῆς νὰ μελετῶμεν λαμβάνοντες ἀνὰ χεῖρας αὐτοῦ τὸ σύγγραμμα.

ΟΙ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ΟΠΑΔΟΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΚΤΗΜΟΣΥΝΗΣ.

Διαλαβόντες ἐν τῷ προλαβόντι φυλλάδιω ὀλίγα περὶ τῶν *τρεμόρων*, καλὸν νομίζομεν ν' ἀναφέρωμέν τινα καὶ περὶ τῶν λοιπῶν θρησκευτικῶν αἱρέσεων, τῶν βάσιν τῆς θρησκείας ἔχουσῶν τὴν κοινοκτημοσύνην.

Οἱ λεγόμενοι *φίλοι* τῆς ἀρμονίας ἡγεμόνας τῶν ἀρετῶν θεωροῦσιν, ὅπως καὶ οἱ τρέμοντες, τὴν ταπεινοφροσύνην, τὴν ἀπλότητα, τὴν θυσίαν (στέρησιν πραγματὸς τινοῦ), τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην, τὴν ἐργασίαν, τὴν προσευχὴν καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἰδίων πράξεων—τούτέστι τὴν ἀγαμίαν καὶ τὴν ἐξομολόγησιν τῶν ἁμαρτιῶν—περιφρονοῦσιν ὅμως τὰ πνεύματα καὶ πιστεύουσιν εἰς τὴν δευτέραν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ

μητρόπολις τῶν Ἀρμονία, ἀφοῦ ἐπὶ τινα χρόνον ἤκμασεν, ἤδη φαίνεται ὅτι παρακμάζει· τοιαύτη δὲ παρακμὴ ἀπειλεῖ πᾶσαν ἐκ λαϊκῶν κοινωνίαν, ἥς τὰ μέλη δὲν ἀνανεοῦνται διὰ τοῦ γάμου.

Οἱ τῆς κοινότητος αὐτῆς ὀπαδοὶ καλοῦνται καὶ *Ραππισταί*, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς αἱρέσεως καὶ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῆς Γεωργίου *Ράπ* (*Rapp*). Ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶχε γεννηθῇ ἐν Βυρτεμβέργῃ τῷ 1757· ἦν δὲ υἱὸς ἀγρότου καὶ ἔτυχε τῆς προκαταρκτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἥς τυγχάνουσιν οἱ τῆς τάξεως αὐτῆς παῖδες. Εἰκοσιεξαετῆς ἐνυμφεύθη καὶ ἔσχε δύο υἱοὺς, γενομένους κατόπιν μέλη τῆς ἐταιρείας. Ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ὁ *Ράπ* ἦν λίαν φιλιαναγνώστης, ἐλλείψει δ' ἄλλων βιβλίων ἐμελέτα τὴν ἀγίαν Γραφὴν καὶ λίαν ἐλυπεῖτο διὰ τὴν κατάστασιν τοῦ λαοῦ καὶ τὴν χαλάρωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος. Τῷ 1787 ἤρξατο διδάσκων ἐν τῇ οἰκίᾳ του νέα δόγματα, διὰ ὃ κληρὸς κατήγγειλεν εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτὸν καὶ τοὺς ὀπαδοὺς του, καὶ τοὶ ἐπείθοντο τοῖς κειμένοις νόμοις καὶ διῆγον βίον καθ' ὅλα σώφρονα, μόνον τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως ἐπαγγελλόμενοι. Ὡς ἐκ τούτου κατεδιώχθησαν· γνωστὸν δὲ ὅτι ὁ διωγμὸς συντελεῖ λίαν εἰς τὸ νὰ διεγείρῃ ἔτι μᾶλλον τὸν θρησκευτικὸν ζῆλον. Οἱ ὀπαδοὶ τῆς νέας αἱρέσεως πολλὰ ὑπέστησαν ἐν ταῖς φυλακαῖς καὶ ὑπεβλήθησαν εἰς συνεχῆ πρόστιμα· διὸ ἀπηλύθησαν, καὶ τῷ 1803 τριακόσιοι οἰκογένειαι ἀρχηγὸν ἔχουσαι τὸν *Ράπ*, ἀνεχώρησαν δι' Ἀμερικὴν χάριν τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας των.

Τριακόσιοι μαθηταὶ ἀπεβιβάσθησαν εἰς Βαλτιμόρην μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τριακόσιοι ἄλλοι εἰς Φιλαδέλφειαν, οἱ δὲ λοιποὶ διευσθύνθησαν εἰς τὴν κομητείαν Λυκόμικ (Πενσυλβανίαν) ὑπὸ τὸν Χάλλερ, ὀπαδὸν τοῦ *Ράπ*. Οἱ ἀπολειφθέντες ἑξακόσιοι πιστοὶ τοῦ τελευταίου ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀγρόται καὶ τεχνῖται, ἄνθρωποι οἰκονόμοι καὶ κάτοχοι περιουσίας τινός. Κατέστησαν δὲ κοινὴν τὴν περιουσίαν των καὶ

ἐπεδόθησαν ὅλαις δυνάμεσιν εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν καὶ μετ' ὀλίγον συνέστησαν περίφημον διωλιστήριον οὐτοσκη, καὶ τοι οἱ ἱδρυταὶ οὐδέποτε ποιοῦσι χρῆσιν πνευματικῶν ποτῶν. Ἐν γένει τὰ προϊόντα των, γεννήματα, ἔλαιον μήκυτος, μαλλία κτλ. συντόμως κατήντησαν περιζήτητα καὶ λίαν φρονίμως ὁ Ῥάπ διηύθυνε τὰ πάντα. Μέχρι τοῦ 1807 ὁ γάμος ἦν ἐπιτετραμμένος ἐν τῇ κοινότητι, ἀλλὰ τοῦ θρησκευτικοῦ ζήλου αὐξηθέντος παρὰ τοῖς νεωτέροις μέλεσιν, ἀπεφασίσθη ἀπὸ κοινοῦ νὰ τὸν καταργήσωσι καὶ τὸ παράδειγμα τῆς ἐκουσίου ἀγαμίας ἔδωκαν πρῶτοι ὁ Ῥάπ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωάννης, ὅστις, πρὸ μικροῦ νυμφευθεὶς, ἔζησε μετὰ τῆς γυναικὸς του ὡς ἀδελφὸς πρὸς ἀδελφὴν. Ἐκτοτε οὐδὲν τέκνον ἐγεννήθη ἐν τῇ Ἀρμονίᾳ. Οἱ μὴ ὁμοφρονούντες ἀπεσπάσθησαν τῆς ἐταιρείας, οἱ δὲ λοιποὶ ἠκολούθησαν τὸ τοῦ Ἀποστόλου, εἰπόντος «Ἀδελφοί, ὁ χρόνος βραχύς, οἱ ἔχοντες γυναῖκας ζησάτωσαν ὡς εἰ μὴ εἶχον.» Ὁ Κ. Ἐνρίτση, ὁ νῦν ἀρχηγὸς τῆς Ἀρμονίας, εἶπεν εἰς τὸν Κ. Νορδὸφ ὅτι οὕτω τῶντι διήγον ἀπὸ πεντηκονταετίας, ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐπιβλέψεως ἐπὶ τῶν ἀρχαίων συζύγων, συμβιούντων ἐν τῇ αὐτῇ στέγῃ. «Περιττὴ προσέθηκεν, ἀποβαίνει πᾶσα ἐπιτήρησις διότι πεποίθαμεν ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς πίστεως καὶ τῆς προσευχῆς.» Ἐντούτοις μόλις ἀπολείπονται ἤδη ἑκατὸν δέκα ἀδελφοί.

Ὅλοι οἱ ἄγαμοι Ῥαππισταὶ οὗτοι, ὅπως καὶ οἱ τρέμοντες, ἀφικνύονται εἰς βαθὺ γῆρας ὑγιέστατοι. Ὁ πατὴρ Ῥάπ ἔζησεν 90 ἔτη.

Τὸ μέρος τῆς Πενσυλβανίας, ὅπου τὸ πρῶτον εἶχον ἀποκατασταθῆ, δὲν ἦτο τόσον κατάλληλον πρὸς καλλιέργειαν ἀμπελών, ἔλειπον δὲ τότε τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας διὰ τοῦ ποταμοῦ διὸ τῷ 1814 μετέβησαν εἰς τὴν πολιτείαν τῆς Ἰνδιάνας, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Οὐάμπας, ὅπου ταχέως κῆρυσαν τὸν πλοῦτον αὐτῶν, αὐξηθείσης καὶ τῆς κοινότητος διὰ τῆς προσελύσεως νέων μελῶν. Ἐντούτοις ἐνεκεν συνεχῶν ἐ-

πιδημιῶν καὶ κακῶν γειτόνων ὁ πατὴρ Ῥάπ ἐπώλησε τὴν ἀποικίαν εἰς τινὰ Ῥοβέρτον Ὅβεν (Owen), Ἀγγλον μεταρρυθμιστὴν, φιλόανθρωπον καὶ εὐμενῆ (α), ὅστις ἀπεπειράθη νὰ ἐγκληματίσῃ ἐκεῖ τὴν θεωρίαν του περὶ τοῦ ἠθικοῦ ἐνευθύνου. Ἀξίον σημειώσεως ὅτι ἡ χώρα αὕτη, ἡ τόσον ἀκμάσασα ὑπὸ θρησκευτικὴν κοινωνίαν, διοικήθησα κατόπιν ὑπὸ πνεῦμα ἀπλῆς κοινοκτημοσύνης, ἀποκρουούσης πᾶσαν ἰδέαν καθήκοντος, κατέστη καταγώγιον ἐπαιτῶν, ἀλητῶν καὶ τυχοδιωκτῶν, ὥστε ὁ νέος ἀρχηγὸς μετὰ δύο ἐτῶν ἀγόνους προσπάθειας ἠναγκάσθη ν' ἀναχωρήσῃ.

Οἱ Ῥαππισταὶ ἐν ἔτει 1818 ἔκαυσαν τὸ βιβλίον ἐν ᾧ ἐνεγράφετο ἡ περιουσία, ἣν ἑκάστον μέλος συνεισέφερεν ἕως τότε τοῦτο δὲ ἐπραξάν ἵνα ἔτι μᾶλλον ἐνισχύσωσι τὴν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς κοινότητος ἰσότητα. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1825 φρονοῦσιν ὅτι εὖρον τὴν ὀριστικὴν κατοικίαν των καὶ συνέστησαν κλωστήρια, ὑδροπρίονας (ἐργαστῆρια δηλ. πρίονων κινουμένων διὰ τοῦ ὕδατος), ἐφύτευσαν ἀμπελούς καὶ κήπους, καὶ τόσον ἐπέτυχαν εἰς τὴν σκωληκοτροφίαν, ὥστε τὰ ἐορτάσιμα τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐνδύματα μετ' ὀλίγον κατεσκευάζοντο ἐκ μετὰξῆς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πατὴρ Ῥάπ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ ὑποδέχεται ἱκανοὺς διακεκριμένους ξένους, ὁ λαὸς τῷ ὠκοδόμησεν εὐρύχωρον οἰκίαν, περικυκλωμένην ὑπὸ ὠραίου κήπου. Ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν Περιηγήσεων ἐν τῇ βορείᾳ Ἀμερικῇ κατὰ τὸ 1825—1826 ὁ δούξ τοῦ Σάξ Βαίμαρ ὁμιλεῖ μετὰ θαυμασμοῦ περὶ τῆς βιομηχανίας καὶ εὐημερίας τῆς Οἰκονομίας (ἡ πόλις αὕτη παρήκμασεν ἤδη) καὶ περὶ τῶν χαριέντων ἀσμάτων ἐξηκοντάδος κορασίων.

Οἱ Ῥαππισταὶ προήγοντο κατ' εὐχὴν, ἀλλὰ τῷ 1831 ἐτάραξε τοὺς κύκλους των

(α) Ὁ Ῥοβέρτος Ὅβεν, συγγραφεὺς βιβλίου ἐπιγραφομένου Βίβλος τοῦ νέου ἠθικοῦ Κόσμου, ἠξίου ν' ἀντικαταστήσῃ τὰς ποινὰς καὶ ἀμοιβὰς διὰ τῆς εὐμενείας.

Γερμανὸς τυχοδιώκτης, αὐτοκαλούμενος κόμης Λέων, ὅστις ἦλθε ν' ἀποκατασταθῇ ἐκεῖ μέ τινας ὁπαδοὺς του φαντασιόκοπους. Τὰ κατὰ τὸ φαινόμενον πρόβατα ταῦτα ἦσαν λύκοι πραγματικοὶ καὶ ἤρχισαν νὰ διαδίδωσιν ἀλλόκοτα δόγματα ἐν τῇ κοινότητι. Ταῦτα ἐπέφεραν σχίσμα καὶ ἐδέησεν ἐπὶ τέλος νὰ καταφύγωσιν εἰς ψευδοφορίαν ἵνα μάθωσι τίνες προέθεντο νὰ μείνωσιν εἰς τὰ ἀρχαῖα. Ὑπερίσχυσαν οἱ πρῶτοι ἰδρυταί, ἀλλ' ἵνα ἀπαλλαχθῶσι τοῦ τυχοδιώκτου κόμητος καὶ τῶν ὁπαδῶν του ἠναγκάσθησαν νὰ τῷ μετρήσωσιν 105 χιλιάδας ταλλήρων. Ὁ τυχοδιώκτης Λέων ἀποκατέστη εἰς τὴν ἄλλην ὁχθὴν τοῦ ποταμοῦ, πρεσβέων ἀρχὰς κοινοκτημοσύνης, ἀλλ' ἐπιτρέπων τὸν γάμον· τόσον δὲ κακῶς διηύθυνε τὰ κατ' αὐτὸν, ὥστε ἀπώλεσε τὰ χρήματα ὅσα ἀδίκως ἔλαβε καὶ ἐπὶ τέλος κατέλιπε τὸν τόπον, ἀποσυρθεὶς εἰς τὸν Ἐρυθροπόταμον, ὅπου τῷ 1833 ἀπεβίωσεν ἐκ χολέρας.

Οἱ φίλοι τῆς ἁρμονίας πιστεύουσιν εἰς τὴν σωτηρίαν σύμπαντος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀλλὰ μετὰ δοκιμασίας, ὧν θὰ ἐξαιρεθῶσιν οἱ ὁσῶς τὴν ἀγαμίαν τηρήσαντες. Ἡ λειτουργία τῆς Κυριακῆς, ἡ δὲ τῆς ἡμέρας γενομένη, οὐδὲν παρέχει ἰδιαίτερον ἢ ὅτι οἱ ἄνδρες εἶναι κεχωρισμένοι ἀπὸ τὰς γυναῖκας. Ἐχουσι δὲ καθιερωμένας τὰς ἡμέρας τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, τὴν ἀγίαν καὶ μεγάλην Παρασκευὴν, τὸ Πάσχα καὶ τὴν Πεντηκοστὴν, καὶ δύο ἑορτὰς τὸ φθινόπωρον—τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν καὶ τὸν ἐτήσιον δεῖπνον. Κατὰ τὰς ἑορτὰς συνερχόμενοι ψάλλουσιν, ἀπαγγέλλουσι λόγους καὶ παρακάθονται εἰς κοινὴν τράπεζαν (αἱ ἀγάπαι τῶν πρώτων χριστιανῶν;) Ἐν τοῖς πέντε καθ' ἡμέραν γεύμασι δὲν ἐξαιρεῖται τὸ κρέας, τινὲς ὅμως ἀπέχουσι τοῦ χοιρίνου. Ἐπιτρέπεται ἡ μετρία χρῆσις οἴνου καὶ κитροράκου· ἀγαπῶσι δὲ πολὺ τὰ ἄνθη καὶ τὴν μουσικὴν καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἀδελφοὶ παίζουν μουσικὸν τι ὄργανον· ἀπαγορεύεται ὅμως ὁ χορός. Οἱ κἄτοιχοι τῆς Οἰκονομίας λαμβάνουσιν ἐφημε-

ρίδας καὶ ἔχουσι βιβλιοθήκην, ἀλλὰ κυρίως ἀναγινώσκουσι τὴν Γραφήν. Ἐκαστον τῶν θετῶν τέκνων τῶν μανθάνει τέχνην τινά. Ἐνδύματα δίδονται τακτικῶς τοῖς ἀδελφοῖς, ἅμα ἔχουσι χρεῖαν. Ὁ ῥάπτης ἐπιτηρεῖ τὰ ἐνδύματα, ὁ ὑποδηματοποιὸς τὰ ὑποδήματα, κτλ. φροντίζουσι δὲ νὰ ἦναι κοσμίως ἐνδεδυμένοι οἱ ἀδελφοί.

Οἱ ῥαπισταὶ λέγουσιν ὅτι εἶναι ὁ περιούσιος λαὸς τοῦ Κυρίου.

Ἡ κοινότης, ἡ μᾶλλον διὰ τοῦ ἀσκητικοῦ βίου προσεγγίζουσα πρὸς τὰς τῶν ἀγάμων ἐταιρείας, καίτοι ἀνέχεται τὸν γάμον, εἶναι ἡ ἐν Ἀμανᾷ τῶν ἐμπνεομένων. Ἡ αἵρεσις αὕτη ὑπῆρχεν ἐν Γερμανίᾳ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ὁ δὲ νῦν ἀρχηγὸς εἶναι γυνὴ ἣν ὑποθέτουσιν ὀμιλοῦσαν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐμπνευσιν τοῦ Θεοῦ. Ἐν ἔτει 1749, 1772 καὶ 1776 διεβίβασθησαν δῆθεν τοῖς ἐμπνεομένοις εἰδικώταται ἀποκαλύψεις, τῷ δὲ 1816, ῥάπτης ἐν Στρασβούργῳ, Μιχαὴλ Βράουζερτ τ' ὄνομα, ἐγένετο ὄργανον ὅπως καλοῦσι τοὺς λαμβάνοντας τὰς ἀποκαλύψεις, καὶ τὸ πρόνομιον τοῦτο μετέσχον μετὰ τοῦ εἰρημένου ἀνδρὸς ὁ Φίλιππος Μαίρσμαν, ὕφαντῆς, ὁ Χριστιανὸς Μέτς, ξυλουργὸς, καὶ ἡ Βαρβάρα Χεύνερμαν, πτωχὴ ἐξ Ἀλσατίας ὑπηρέτρια. Ὁ Μέτς, ὁ μέχρι τοῦ θανάτου του (1867) διατελέσας πνευματικὸς ἀρχηγὸς τῆς κοινότητος, ἔγραψεν ἑκάστω πάντων τῶν συμβάντων ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγένετο ἀρχηγὸς μέχρι τῆς ἀφίξεως τῆς ἀδελφότητος εἰς Ἰόδαν, ἡ δ' ἱστορία αὕτη ὀλίγον ἐποικοδομητικὴ τυγχάνει, διότι ἐξ αὐτῆς καταφαίνεται ὅτι ἡ Βαρβάρα πολλάκις ἐπετιμήθη αὐπτηρῶς καὶ ἀπεκλείσθη τῆς κοινότητος, ὅπερ ὅμως οὐδόλως ἠμπόδισεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νὰ γίνῃ συνεργάτης τοῦ Μέτς καὶ νὰ ἀποδειχθῇ μετὰ τὸν θάνατόν του τὸ μαντεῖον τῆς Ἀμανᾶς. Οἱ ἐμπνεόμενοι λαβόντες οὐρανόθεν τὴν διαταγὴν νὰ μεταναστεύωσιν εἰς Ἀμερικὴν, ἀποκατέστησαν

πρώτον πλησίον τοῦ Βουφφάλου (1842), ἀλλ' ὤφειλον νὰ παλαίσωσι πρὸς τοὺς Ἰνδοὺς· οὐχ ἦττον ἡ ἀποικία των μετ' οὐ πολὺ ἀνεπτύχθη καὶ προώδευσε. Τὴν πρώην ἔρημον ταύτην ἐπώλησαν κατόπιν εἰς ἄλλους ἐκ Γερμανίας μεταναστάτας καὶ ἐτράπησαν τὴν ἄγουσαν εἰς τὴν πολιτείαν τῆς Ἰόδας· σήμερον δὲ 1450 αὐτῶν κατοικοῦσιν ἐπτὰ χωρία, ὅπου ἐπλούτησαν ἐκ τῆς γεωργίας καὶ ἐκ τῶν διαφορῶν ἐργαστασίων. Ἐν Γερμανίᾳ δὲν ἦσαν κοινοκτῆμονες, ὥρμήθησαν δ' εἰς τοῦτο ἐν Ἀμερικῇ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν εὐημερίαν τῶν ἀδελφῶν των, ὅπερ ἀπέδωκαν εἰς ἐμπνευσιν ἐκ Θεοῦ.

Ὅπως οἱ τρέμοντες, καὶ οἱ ἐμπνεόμενοι ἀποστρέφονται τὰς ἐπιδείξεις. Οἱ οἰκίαι των εἶναι καθαραὶ καὶ καλαί, τὰ δὲ σχολεῖα καὶ αἱ Ἐκκλησίαι διακρίνονται ἐκείνων μόνον ἐκ τῶν μεγάλων διαστάσεών των· ἐπίσης δὲ μεγάλαι εἶναι καὶ αἱ οἰκίαι ὅπου γίνονται τὰ γεύματα. Ἐκάστη οἰκογένεια ἔχει ἴδιον οἶκημα, διὰ κωδωνοκρουσίας δὲ συνέρχονται ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παῖδες εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν αἴθουσαν, εἰς ἰδιαιτέρας τραπεζάς· διὰ τούτου φρονοῦσιν ὅτι ἐμποδίζουν τὰς ἀνωφελεῖς συνδιαλέξεις καὶ τοὺς ἐλευθέρους τρόπους. Εἰς τὸ μαγειρεῖον ἐργάζονται νεάνιδες ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν γραιῶν. Ἡ τροφή εἶναι ἀφθονος (εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς ὀπωσδήποτε κωλυομένους νὰ συνέλθωσιν εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν μεταφέρουσιν αὐτὴν παῖδες), ἐπιτρέπεται δὲ ὁ ζῦθος, ὁ οἶνος καὶ ὁ καπνός. Ἡ ἐργασία εἶναι ὀργανισμένη ὅπως καὶ παρὰ ταῖς τρέμουσι καὶ ἀνὰ πᾶσαν ἐσπέραν κανονίζουν τὰ τῆς ἐπιούσης ἔργα. Τὰ τέκνα ἀμφοτέρων τῶν φύλων μεταβαίνουν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ σχολεῖον ἀπὸ τοῦ ἑκτοῦ μέχρι τοῦ δεκάτου τρίτου τῆς ἡλικίας των ἔτους· ἡ δ' ἐκπαίδευσις εἶναι στοιχειώδης καὶ μανθάνουσι κυρίως τὴν ἁγίαν Γραφὴν καὶ τὴν κατήχησιν, ἀπαγορευομένης τῆς ὀργανικῆς μουσικῆς. Αἱ γυναῖκες, ἐκτὸς τῆς προφητιδος Βαρβάρας, δὲν εἶναι τίσον σεβασταὶ καὶ θεωροῦνται ἐπικίνδυναι εἰς τὴν ψυχικὴν

ἡσυχίαν. Καὶ αὐτὴ ἡ ἀθωοτέρα διασκέδασις μεταξὺ νέων καὶ νεανίδων εἶναι ἐμποδισμένη, οὐχ ἦττον ὅμως ὁ ἔρως εἰσδύει, ὅπως καὶ ἀλλαχοῦ, εἰς τὴν ἀποικίαν τοῦ Ἀμανᾶ. Θί πλεῖστοι τῶν ἀνδρῶν περιμένουσι μεθ' ὑπομονῆς νὰ φθάσωσι τὸ ἐγδοηκοστὸν τῆς ἡλικίας των ἔτος ἵνα συνέλθωσιν εἰς γάμου κοινωνίαν, διότι πρὶν δὲν ἐπιτρέπεται ὁ γάμος, ὅστις τελεῖται μετὰ τῆς δυνατῆς αὐτηρότητος, οἱ δὲ νεύνυμφοι ἔνεκεν τῆς ἐνώσεώς των κατέρχονται εἰς τὴν τελευταίαν τῶν τριῶν πνευματικῶν τάξιν, εἰς ἧς ἡ κοινότης διαιρεῖται, καὶ ἂν ἀποδειχθῶσι διὰ τῆς εὐσεβείας των ἄξιαι προαγωγῆς ἀνέρχονται πάλιν μέχρι τῆς πρώτης.

Ἡ πολιτικὴ ἐξουσία τοῦ Ἀμανᾶ εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς δεκατρεῖς διοικητάς, ἐκλεγομένους κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν, οἱ δὲ διοικηταὶ ἐκλέγουσι τὸν πρόεδρον. Οὗτοι ἀσχολοῦνται περὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοσμικῶν ὑποθέσεων, τῶν δὲ θρησκευτικῶν συνελεύσεων προεδρεύουσιν οἱ πρεσβύτεροι, ὡς ἄνωθεν ἐμπνεόμενοι. Οἱ λεγόμενοι πρεσβύτεροι ἢ προϊστάμενοι δὲν εἶναι ἐκ τῶν γεροντοτέρων, ἀλλ' ἐκ τῶν διαπρεπόντων ἐπ' ἀρετῇ. Ὁ καθ' ὅλον τὸν βίον ὑποκείμενος εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ λαμβάνει εἰς ἀντάλλαγμα τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Τοιαύτη εἶναι ἡ βᾶσις τῆς θρησκείας τῶν γρίλων τῆς ἀρμονίας, ἧς τὰ μέλη ἦσαν πρὶν Λουθηρανοί, καθολικοὶ καὶ τινες Ἑβραῖοι· πιστεύουσι δὲ εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα, εἰς τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν καὶ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν, ὅχι ὅμως καὶ εἰς τὰς αἰωνίους ποινάς.

Τὰ μηνύματα, τὰ μαθήματα καὶ αἱ προφητεῖαι τῶν ὁργάνων τυποῦνται ἐτησίως καὶ μετὰ τῆς Γραφῆς ἀποτελοῦσι πολυάριθμον συλλογὴν ὕμνων καὶ δύο κατηχήσεις, τὴν μὲν διὰ τοὺς παῖδας, τὴν δὲ διὰ τοὺς ἐφήβους· αὕτη εἶναι ὅλη ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Ἀμανᾶ. Καθ' ἑκάστην δὲ Τετάρτην, Σάββατον καὶ Κυριακὴν, τὴν πρωΐαν, συγκροτεῖται θρησκευτικὴ συνέλευσις· ἐκτὸς δὲ τῶν ἐκκλησιῶν ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι εὐ-

κτήριοι οἶκοι. Αἱ θρησκευτικαὶ τελεταὶ εἶναι ἀπλούσταται καὶ ἕκαστος προσεύχεται κατ' ἰδίαν. Κυριώτεραι τῶν Ῥαππιστῶν εἰσὶν αἱ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, τὸ Πάσχα καὶ ἡ μεγάλη ἐβδομάς· ἀπαξ δὲ τοῦ ἔτους τοῦλάχιστον οἱ πρεσβύτεροι ἐνεργοῦσι γενικὴν ἐπιθεώρησιν ἵνα ἴδωσιν εἰς ποίαν θρησκευτικῶς διατελεῖ κατὰστασιν ἡ κοινότης. Ἐκαστον μέλος ἐξετάζεται κατὰ βάθος· καὶ τοὺς μὲν ἁμαρτήσαντας ἐξορκίζουσι νὰ μετανοήσωσι, τοὺς δὲ ὑποκύψαντας πάλιν εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ἀποβάλλουσιν, ὥστε δύναται τις εἰπεῖν ὅτι οὐδεμία σπουδαία κακία ὑπάρχει εἰς Ἀμάν. Τὸ Κ. Νορδὸφ ἐρωτήσαντος εἰς ποίαν ποινὴν ὑπεβάλλοντο οἱ μέθυσοι, τῷ ἀπήντησαν ὅτι οὐδεὶς ἐσκέφθη περὶ τούτου, διότι ἡ μέθη ἦτο πρᾶγμα ἄγνωστον.

Οἱ Ῥαππισαὶ εἶναι ἄνθρωποι τίμιοι, γεωργοὶ ἀξιόλογοι, φρόνιμοι, αὐστηρῶν ἠθῶν καὶ ὀλιγαρκεῖς, ἂν ὀλιγάρκεια ᾖ ἡ ἀπόλυτος ἰσότης, ἡ βεβαιότης ὅτι ἔχει τις τὰ διὰ τὴν αὐριον ἀναγκαῖα καὶ ἡ ἑλλειψὶς κυρίου· φαίνεται δὲ ὅτι οἱ Γερμανοὶ περὶ πολλοῦ ποιοῦνται τὰ ἀγαθὰ ταῦτα, διὰ τοῦτο καὶ ἡ κοινοκτημοσύνη προοδεύει παρ' αὐτοῖς ἰδιαζόντως. Ἀνευρίσκομεν δ' αὐτοὺς εἰς Ζόαρ, ἐν τῇ κομητείᾳ τοῦ Τουσκαράουα (εἰς τὴν πολιτείαν τοῦ Ὀχίου), ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀποχωριστῶν ἢ ἀποσπαστικῶν (*separatistes*). Τὴν πρώτην των καλύψην ἀνήγειραν τῷ 1817 ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἰωσήφ Μπαιουμέλερ, ὃν ἐξελέξαντο ἀρχηγὸν μετὰ δωδεκαετῆς διωγμοὺς ἐν Βυρτεμβέργῃ, ὅπου ἤρνοῦντο νὰ ὑπηρετήσωσιν ὡς στρατιῶται καὶ νὰ στείλλωσι τὰ τέκνα των εἰς τὰ σχολεῖα, τὰ διατελοῦντα ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ κλήρου. Τόσον δὲ πτωχοὶ ἦσαν ὅτε ἀφίχθησαν εἰς Ἀμερικὴν, ὥστε, ὅπως κερδαίνωσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ὥφειλον νὰ ὑπηρετῶσιν ἐπὶ μισθῷ εἰς τὰς πέριξ ἐπαύλεις· ἀλλὰ πόροι ἀσθενεῖς συνενοῦμενοι ἀποτελοῦσι ταχέως δύναμιν.—Οὐδέποτε, εἶπε γέρον τις εἰς τὸν Κ. Νορδὸφ, ἠθέλομεν δυνηθῆναι νὰ πληρώσωμεν τὴν γῆν ἡμῶν, ἂν δὲν ἀπετελοῦμεν

κοινότητα.—Οἱ ἀποχωρισταὶ κατ' ἀρχὰς ἦσαν ἐχθροὶ τοῦ γάμου, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1828 ἢ 1830 ἤρχισαν ν' ἀνέχωνται αὐτὸν σιωπηλῶς· εἰαὶ δ' ἤδη κύριοι ἐπέκεινα τῶν 7000 πλέρων γῆς εὐφόρου, καὶ πρὸς τούτοις ἔχουσιν ἀγροὺς εἰς Ἰόβαν καὶ διατηροῦσι διάφορα βιομηχανικὰ καταστήματα. Ἐν συντόμῳ, ἔχουσι περιουσίαν ἐπέκεινα τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου ταλλήρων, καὶ τοὶ τὴν κοινότητα μόλις ἀποτελοῦσι 300 μέλη θεοσόφων—ἀνδρῶν ἀκάκων καὶ ζηλωτῶν, ἐχθρῶν πάσης τελετῆς, ἣν θεωροῦσιν ὡς εἰδωλολατρειάν· ὅρα δὲν κατευθύνεται εἰς τὸν Θεόν. Οὐδέποτε ἀποκαλύπτουσι τὴν κεφαλὴν καὶ ὁμιλοῦσιν ἐνικῶς. Οὐδὲν μυστήριον παραδέχονται καὶ ὁ γάμος τελεῖται ἄνευ ἱερέως, οὐδὲ ἱεροκήρυκας ἔχουσιν· οἱ ἄνδρες λαμβάνουσι γυναῖκας ἐκ τῆς αὐτῆς κοινότητος, ἄλλως ἀποβάλλονται· οὐδεμίαν δὲ διάταξιν ἐκκλησιαστικὴν παραδέχονται, καὶ τὴν Κυριακὴν, καὶ περ συνερχόμενοι τρεῖς, ψάλλουσιν ὕμνους ἢ ἀναγινώσκουσι, μὴ προσευχόμενοι δημοσίως, μηδ' ὑψηλοφώνως. Ἀπὸ τριακονταετίας καὶ ἐπέκεινα διοικεῖ αὐτοὺς πολιτικῶς ὁ Ἰάκωβος Ἀκκερμαν, ἄξιον δὲ θαυμασμοῦ πῶς τόσον προήχθησαν κατὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐθυμερίαν ἄνθρωποι πτωχοὶ καὶ χυδαῖοι· ὁμολογητέον ὅμως ὅτι μόνον ἡ ἐπιμονὴ τῶν Γερμανῶν κατορθοῖ τὰ τοιαῦτα.

Ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς ἀποικίας οὐδεὶς ἐτράπη εἰς κακούργημα, οὐδ' ἐφάνη ἐπαίτης· ἕκαστος δὲ πολίτης εἶναι ἐλεύθερος νὰ φύγῃ ἂν θέλῃ, λαμβάνων τ' ἀναλογοῦντα αὐτῷ χρήματα. Τῶν αἱρέσεων τούτων αἱ πλεῖσται ἐπιδιώκουσι τὸν ἐξῆς σκοπὸν—νὰ θέσωσιν εἰς ἁρμονίαν τὸν ἀνθρώπινον βίον πρὸς τοὺς φυσικοὺς νόμους, ν' ἀναθέσωσι τὰ πάντα πρὸς τὸν οὐράνιον πατέρα καὶ νὰ ὑπομείνωσι τὰς δοκιμασίας τοῦ κόσμου τούτου ἀθορύβως, ἡρέμα καὶ ἀλύπως. Οὕτω πως, λέγουσι, τυγχάνει τις ἄνθρωπος.

Ἡ ἐλλογόφων λεγομένη δημοκρατικὴ κοινοκτημοσύνη, ἡ μηδεμίαν ἔχουσα βάσιν

Θρησκευτικῇν, φαίνεται ὅτι δὲν ἐπιτυχάνει ἐν Ἀμερικῇ ἀπόδειξις δὲ ἡ γαλλικὴ ἀποικία, ἣν εἶχε συστήσει κατὰ τὸ 1848 Καμπέτις, δικηγόρος, πολιτικὸς, μέλος τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος τῆς Γαλλίας, συγγραφεὺς καὶ ἐφημεριδογράφος. Ἡθέλησεν ὁ ἀνὴρ νὰ εὕρῃ νέαν Γῆν τῆς Ἐπαγγελίας καὶ ἀποκατέστη εἰς Τεξάς, ἀλλ' οἱ ὀπαδοί του, ἀντὶ τῆς εὐημερίας, εὗρον τὸν κίτρινον πυρετὸν, διὸ μετὰ δύο ἔτη μετέβη ἀλλαχοῦ· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ δὲν εὐδοκίμησεν ἡ ἀποικία, διότι ὁ ἀρχηγὸς μὲ χειμαρικός ἰδέας ἐτρέφετο καὶ εἰς συγγραφὰς ἠσχολεῖτο. Οἱ ὀλίγοι οὗτοι ἀποικοὶ εἰσὶν ἄθρησκοι, παραδέχονται τὸν γάμον ὡς θεσμὸν ὑποχρεωτικὸν καὶ ἔχουσι τὰ πάντα κοινά. Ἡδὴ ὅλως παρακμάζει.

Εἰς τὸ Ἰλλινοῦά ὑπῆρχεν ἀποικία Σουηδῶν κοινοκτημόνων, ἀλλ' ἐνῶ κατ' ὀρχὰς ἤκμαζεν, ἤδη παρακμάζει. Οἱ ἀδελφοὶ ἐτράπησαν εἰς τὴν πολυτέλειαν, ἤρνήθησαν τὰ ἀρχαῖα ἔθνη καὶ ἀπέβαλαν πᾶν θρησκευτικὸν αἶσθημα. Ἡ κοινότης εἶναι καταγρεωμένη, ἐξ οὗ ἐπῆλθεν ἐντελής παραλυσία. Αἱ ἀληθῶς ἰσχυραὶ κοινότητες εἰσὶν ἐκεῖναι, αἵτινες, οὐ μόνον, πρὸς ταῖς θρησκευτικαῖς ἀρχαῖς, αἵτινες εἰσὶν ἱεραὶ, ἀποφεύγουσι τὰ χρέη, ἀλλὰ καὶ ζῶσι λίαν οἰκονομικῶς· οὐδεμίᾳ δ' ἴσως κοινότης προήχθη ἐμπορικῶς τόσον ὅσον ἡ τῶν τελειοποιουμένων.

Ἡ ἐταιρεία αὕτη, λεγομένη καὶ τῆς ἐλευθέρας ἀγάπης, εἶναι γνωστὴ ἐν Εὐρώπῃ ἕνεκεν τοῦ ἀσυνήθους ζήλου ὃν ἐπιδεικνύει ἵνα καταστήσῃ γνωστὰς διὰ τοῦ τύπου τὰς πράξεις καὶ τάσεις τῆς, κυρίως δὲ ἕνεκεν σκανδάλων τινῶν, ἀναμνησκόντων τὰ ἔθνη τῶν Μορμόνων. Οἱ τελειοποιούμενοι δὲν ἔχουσιν ἰδίαν οἰκογένειαν· γυναῖκες καὶ τέκνα εἰσὶ κοινά, μὲ περιορισμούς τινας ὅμως, μὴ ἐπιτρέποντας νὰ ὑποβουληθῇ τὸ ὑποτιθέμενον φιλήδονον. Ὁ πολὺπλοκος γάμος, ἐν ᾧ μετ' ἀπαραδειγματίστου τόλμης συνδυάζονται ἡ πολυγαμία καὶ ἡ πολυανδρία, ἐπιτρέπει εἰς πάντα ἄνδρα καὶ εἰς πᾶσαν γυναῖκα τῆς κοινότητος νὰ συγκατοικήσῃ μετ' ἄλλου ἢ ἄλλης ἐλευθέρως, ἀφοῦ ἐπιτύχῃ πρῶτον τῆς συγκαταθέσεως

τοῦ μὲν ἢ τῆς δὲ, ὅχι κατ' ἰδίαν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τρίτου. Ἡ ἀποκλειστικὴ συμβίωσις δύο ἀτόμων θεωρεῖται εἰδωλολατρεία καὶ θὰ διερρηγνύετο διὰ τῆς ἐπικρίσεως, ἥτις παρὰ τοῖς τελειοποιουμένοις ἀναπληροῖ τὴν ἐξομολόγησιν καὶ ἐξέτασιν, ὥς αἱ ἄλλαι αἱρέσεις θεωροῦσιν ἀναγκαίως ὅπως γινώσκωσι τὴν πνευματικὴν κατάστασιν τῶν μελῶν των. Ὁ Κ. Νορφὺδ παρέστη εἰς μίαν τῶν ἐπικρίσεων ἢ δικῶν αὐτῶν. Νέος τις ἐκάθισεν εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βῆθρον, παρουσία δὲ τοῦ ἀρχηγοῦ δεκαπεντὰς μαρτύρων κατέθεσαν κατὰ τοῦ δυστυχοῦς, ὃν ἤθελε νὰ καταλίπῃ ἡ σύζυγος, οἱ μὲν κατηγοροῦντες ἐπὶ θρησκευτικῇ ἀδιαφορίᾳ, οἱ δὲ ἐπὶ ἁβρᾷ διαίτη. Ὁ κατηγορούμενος, ὠχρὸς καὶ σιωπηλὸς, ἤκουσε μὲ κεκλιμένην κεφαλὴν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν τὴν κατηγορίαν, ἣν ἀπέκρουσεν ὁ ἀρχηγὸς τῆς κοινότητος. Οὗτος ἐξέφερε τὴν γνώμην του περὶ τοῦ νέου καὶ ἐπήνεσε τὸν θρίαμβον ὃν ἤρατο κατ' αὐτοῦ συναινέσας ν' ἀντικαταστήσῃ αὐτὸν ἄλλος παρὰ τῇ ἰδίᾳ γυναικί, ἥτις ἐμελλε νὰ τέξῃ προσεχῶς τέκνον ἐκ τοῦ αὐτοῦ.

Τὴν κοινότητα ἀποτελοῦσι κυρίως Ἀμερικανοὶ, ἀλλ' εὗρηνται καὶ τινες Ἀγγλοι. Οἱ ἀδελφοὶ, 283 τὸν ἀριθμὸν, ὀλικῶς προάγονται, καὶ τῷ μὲν 1857 ἡ περιουσία των ἀνῆρχετο εἰς 67,000 τάλληρα, τῷ δὲ 1874 εἰς ἐπέκεινα τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου. Πιστεύουσιν εἰς τὰ πνεύματα καὶ αἱ ἱεροπραξίαι των εἰσὶν ἀπλούσταται, διότι δὲν παραδέχονται οὔτε μυστήρια, οὔτε κηρύγματα, οὔτε τελετάς, οὐδὲ τηροῦσι τὴν Κυριακὴν, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ὅλαι αἱ ἡμέραι εἰσὶ τοῦ Θεοῦ· δὲν προσεύχονται ὑψηλοφώνως, ἀλλ' ἀναγινώσκουσι συνεχῶς τὴν ἁγίαν Γραφήν. Ὁ Χριστὸς θεωρεῖται αἰώνιος υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Τὸ λογιστικὸν κρατεῖ γυνή, ἥτις μετὰ μοναδικῆς ἀκριθείας ἐκτελεῖ τὰ χρέη τῆς. Τὴν πρῶταν ἐκάστης Κυριακῆς ἐξετάζονται ἐν συμβουλίᾳ αἱ πράξεις τῆς ληξίας ἐβδομάδος καὶ κανονίζονται αἱ μέλλουσαι ἐργασίαι.

Οἱ τελειοποιούμενοι μεγάλην τοῦ τύπου

χοῆσιν ποιοῦσιν, ἡ δὲ ἐφημερίς των, *Opeida Circular* καλουμένη (α), εἶναι διαδεδομένη πανταχοῦ. Συνήθως εἶναι καλῶς συντεταγμένη καὶ διαπρέπει ἐπὶ εἰλικρινείᾳ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς θεωρίας τῆς αἵρέσεως. Αἱ ἀγγελίαι εἶναι περιεργόταται, καὶ ἰδοὺ ὑποδείγματα τινά :

Ἐνοικιάζονται δωμάτια—ἐν τοῖς πολυαρίθμοις ἐνδαιτήμασιν ἅτινα ὁ Χριστὸς ἠτοίμασε τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

Τοῖς πάσχουσιν.—Οἶκος καὶ γάλα διὰ τοὺς πεινῶντας, ἀνάπαυσις διὰ τοὺς κεκμηκότας, παρηγορίαι διὰ τοὺς τεθλιμμένους—δωρεὰν ἐν τῇ ἀποθήκῃ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Λαμπρὸν ξενοδοχεῖον—εἰς τὸ ἔρος Σινᾶ, κτλ.

Οἱ τελειοποιούμενοι εἶναι πρᾶοι καὶ εὐγενεῖς τοὺς τρόπους. Οἱ παῖδες ἅμ' ἀποθηλάσσωσιν, ἀποσπῶνται ἀπὸ τὰς μητέρας καὶ περιποιῶνται ἀπὸ ἀδελφᾶς, ἕως οὗ φύλασσωσιν εἰς ἡλικίαν διὰ τὸ σχολεῖον· κοιμῶνται δὲ εἰς ἰδιαιτέρον ὑπνωτήριον.

Ὁ Κ. Νορδὸφ περιγράφει ἐφespερίδα^α παρὰ τοῖς τελειοποιουμένοις. Ἐν εὐρείᾳ αἰθούσῃ αἱ γυναῖκες κάθονται περίξ στρογγύλων τραπεζῶν, ἀσχολούμεναι εἰς βιβλίον καὶ ἀναγινώσκουσαι ἐκθεσιν τῶν ἐργασιῶν ἢ ἀποσπάσματα ἐφημερίδων (ἐπιτρέπονται ὁ χορὸς καὶ ὅλα τὰ παίγνια, ἐκτὸς τῶν χαρτίων) ἢ ὁμιλοῦσαι περὶ θρησκευτικῶν. Νέος τις βλέπων τὴν γειτόνισσάν του ψάλλει :

«Ὡ ἀδελφὴ μου, σὲ ἀγαπῶ,

«Πλὴν τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ προτιμῶ.

«Ἡ τοῦ Θεοῦ ἀγάπη εἶναι κρείσσων πασῶν.»

Ἡ δ' ἀδελφὴ ἀπαντᾷ :

«Ὡ ἀδελφε μου, σὲ ἀγαπῶ, κτλ.

Ἐπειτα ὅλοι ἐπαναλαμβάνουσιν ἐν χορῷ :

«Ναὶ κρείσσων ἡ τοῦ Θεοῦ ἀγάπη εἶναι,

«Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα !

«Ἡ τοῦ Θεοῦ ἀγάπη τυγχάνει προτιμωτέρα
[πασῶν.]»

Εἰς τὴν πολιτείαν τοῦ Κανσᾶς ἀποκατέστη μικρὰ ἀποικία Ῥώσων διακεκριμένων, σοφῶν δηλ., τεχνιτῶν, κτλ., ὑλοφρόνων κυρίως, οἵτινες ἐδέχθησαν τὴν ἐκούσιον πενίαν ἵνα δοκιμάσωσι τὴν φυσικὴν ζωὴν· μεταξὺ αὐτῶν δὲ ὑπάρχει καὶ εὐειδὴς γυνή, ἐνθουσιωδῶς συμμεριζομένη τὴν ἡρωικὴν ταύτην πάλην, τὴν συγκροτουμένην ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας, ὅπως τὴν ἐννοοῦσι. Μετ' αὐτῶν συνετάχθη στοιχεῖον ὅλως ἀντίθετον, εἰς τὸν αὐτὸν ὅμως τείνον σκοπὸν—Ἀμερικανοὶ πνευματισταί, ἱατροί, ἱερωμένοι, κτλ.

Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι τινὲς κοινότητες εἰς ἄλλα μέρη, ὀλιγάριθμοι ὅμως.

Μετὰ τῆς κοινοκτημοσύνης δὲν πρέπει νὰ παίζῃ τις. Αὕτη κατὰ βάθος εἶναι ἐπανάστασις κατὰ τῆς κοινωνίας· ἵνα δὲ ἀποδειχθῇ ἀβλαβής, πρέπει νὰ διέπνηται ὑπ' ἀνδρῶν κοινωφελῶν. Οὗτοι ὅμως πρὸ πάντων ἀσχολοῦνται εἰς τὸ νὰ ἐξισώσωσι τὴν διανοίαν πρὸς τὴν θέλησιν, νὰ ἐξαλείψωσι τὸ ἄτομον καὶ νὰ μεταχειρισθῶσιν αὐτὸ ὡς μηχανήν. Γελοῖον θὰ ἦτο τὸ νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι, γινόμενος ὁπαδὸς τῆς κοινοκτημοσύνης, θὰ ἦναι ἐλεύθερος ἢ καὶ ἀνεξάρτητος· πρέπει νὰ ὑποστῇ στερήσεις αἵτινες δὲν εἶναι ὑποφερταὶ ἄλλως ἢ ἂν παραδέχεται ὅτι δι' αὐτῶν σώζεται καὶ ἀνταμείβεται εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν. Πρέπει νὰ ὑπακούῃ τυφλῶς, ν' ἀρνηθῇ καὶ αὐτὴν τὴν συνείδησίν του, ὡς καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ εἶναι μόνος. Εἶσαι κύκκος ἅμμου ἐν τῷ οἰκοδομῆματι καὶ οἱ προϊστάμενοί σου ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ γνωρίζωσι καὶ τὸν μυστικώτερον στοχασμόν σου, νὰ ἡξεύρωσι ποῦ θὰ σ' εὕρωσι καθ' οἵανδήποτε τῆς ἡμέρας ὥραν. Συνελόντι εἰπεῖν, ὑφίστασαι τὸν μοναχικὸν βίον μετὰ βιωτικῶν μεριμνῶν ἀγνώστων ἐν τοῖς μοναστηρίοις.

ΕΥ. ΓΕΡ.

καὶ τῆς πρεσβυτέρας· περιορίζεται δ' εἰς ζητήματα θρησκευτικά.

(α) Καὶ οἱ τρέμοντες ἐκδίδουσι κατὰ μῆνα ἐφημερίδα, Τρέμων καὶ Τρέμουσα καλουμένην καὶ συντασσομένην ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου